Dlhy nemusia zakaždým potápať

Na návšteve u predsedu PD „Vršatec“ Pruské Jána Kopša

Začiatkom leta absolvovala hodnotiaca komisia, v ktorej mala zastúpenie aj Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, sériu návštev u poľnohospodárov, ktorí sa zapojili do súťaže O najkrajší chotár. V Spravodaji Roľníckych novín a na webovej stránke Vám postupne predstavíme tých z nich, ktorí sú členmi SPPK.

PD "Vršatec" Pruské

Od revolučných čias prešlo Poľnohospodárske družstvo „Vršatec“ Pruské veľmi zaujímavým vývojom. Súčasný predseda družstva Ján Kopšo, ktorý zároveň šéfuje aj Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komore Považská Bystrica, spomína na časy, keď prevzal kormidlo podniku. *„Po bývalom predsedovi družstva som zdedil dlhodobé stratové hospodárenie vo výške viac ako 60 miliónov korún. Keď som v marci 2000 prevzal vedenie podniku, strata za tri mesiace bola už tri milióny korún. Mojim cieľom bolo pokúsiť sa ukončiť rok niekde na úrovni tejto straty. Veľké prekvapenie nastalo, keď sme rok ukončili so ziskom jeden milión korún. Budúci rok sme už hospodárili so ziskom štyri milióny korún,“* spresňuje J. Kopšo.

Prakticky od predminulého roka funguje družstvo bez zdedených dlhov. Na otázku, čo predsedovi pomohlo vytiahnuť podnik z nelichotivej finančnej situácie, hovorí, že paradoxne chov ošípaných. *„Keď som nastúpil ako predseda, chovali sme 700 býkov. Tie sme postupne predali a za ne sme nakúpili tisíc odstavčiat. Doteraz si pamätám, ako sme predávali. Cena bola aj 60 korún za kilo v živom bez DPH. Zvieratá sme predávali výhradne v našom regióne,“* hovorí skúsený stratég.

Súčasnosť

Aktuálne hospodári družstvo na rozdrobenom a svahovitom teréne o celkovej výmere 1530 ha.

Hlavným zameraním družstva je chov dobytka.

„Rastlinná výroba je podriadená živočíšnej. Z trhových plodín pestujeme repku (cca 100 ha) a cukrovú repu (30 ha) bez závlah. Sem-tam predáme aj nejaký prebytok pšenice, ale to len výnimočne. Máme viac ako1500 kusov dobytka, ktorý ale ďalej nespracovávame. Aktuálne zamestnávame 70 zamestnancov,“ spresňuje predseda.

Družstvo sa zameriava na výrobu objemových krmovín – siláže a senáže. V tomto roku sa rozhodol predseda J. Kopšo uskutočniť aj jeden pokus. *„Zasiali sme raž na senáž po vzore kolegov v Maďarsku. Zo začiatku to však nevyzeralo dobre. Plodinu sme neskoro zasiali, niečo tiež zožrala aj zver. V Maďarsku dokázali pozbierať aj 300 metrákov z hektára. My sme spravili ledva 50 metrákov. Nahradili sme ňou lucernu. Musím však povedať, že to robí zázraky,“* hovorí veľkochovateľ a odhaľuje tajomstvo úspechu: *„Raž veľmi dobre eliminuje tepelný stres u dojníc. Kravičky ňou kŕmime druhý týždeň a produkcia nám veľmi pekne stúpla, dokonca až o 500 litrov. Pri takýchto teplých dňoch, aké tento rok zažívame, je to naozaj výborná voľba.“*

Neistá budúcnosť

Počas rozprávania dostal priestor aj aktuálny stav poľnohospodárstva a dotačná politika. *„Vždy som chcel budovať a robiť. Neviem sa zmieriť s tým, čo sa v tejto krajine teraz deje. Kým bude dotačný systém podporovať ničnerobenie, tak nikdy nebude v obchodoch vyše 40 % domácich potravín. Keby každý zamestnával toľko ľudí, koľko máme na našu výmeru my, tak je v poľnohospodárstve minimálne 105-tisíc zamestnancov a to nehovoríme o zamestnávaní v rámci sadov a špeciálnej rastlinnej výroby,“* ukončil svoje rozprávanie predseda PD „Vršatec“ J. Kopšo.

PD Vršatec Pruské je príkladom toho, ako odvaha, premyslená stratégia a určite aj kúsok šťastia môže zvrátiť pád zadlženého podniku a môže sa aj z neho stať jedno dobre fungujúce poľnohospodárske družstvo.

Veď ako na záver dodal Ján Kopšo, hospodárime síce možno v jednom z najťažších, ale zároveň aj v jednom z najkrajších regiónov na Slovensku. Tak prečo i takouto súťažou neukázať, ako môžu vyzerať poľnohospodármi dobre spravované chotáre na Slovensku. Krásnu krajinu udržujeme pre všetkých, ktorí sa v nej nachádzajú, bez ohľadu na to, či si to aj uvedomujú.